

Із Кубані — на визволення Рівного

2011 — с. 1
Рівнен. газ.

Від Сльця до Праги, більше двох з половиною тисяч кілометрів — такий бойовий шлях пройшов ветеран Великої Вітчизняної війни, полковник у відставці Андрій Моїсеєнко. Уродженець Кубані після війни оселився на Рівненщині. З Рівним у чоловіка пов'язані особливо пам'ятні події, адже його дивізія у складі першого Українського фронту брала участь у визволенні міста від фашистських загарбників, яке відзначаємо 2 лютого. Й донині у пана Андрія зберігається власноруч намальована карта Рівненсько-Луцької визвольної операції з перебігом бойових дій.

До хати увірвався друг і вигукнув: «Війна!»

У вихідні дні Андрій Моїсеєнко зазвичай малював

— Як зараз пам'ятаю, як до хати увірвався мій друг і вигукнув: «Війна!», — пригадує Андрій Моїсеєнко. — Після цього ми підхопилися і чимдуж помчали до голови колгоспу. Сподівалися, що там дізнаємося щось більше. Біля колгоспу зібралися люди, але радіо на стовпі вперто мовчало. Ситуація була незрозумілою. Але ми, молоді хлопці, незважаючи на свій юний вік, аналізуючи та роздумуючи над тим, що знали раніше, були в очікуванні чогось страшного. Між тим до нас почали прибувати й евакуйовані. Тоді ми й зрозуміли — це війна.

Для Андрія Моїсеєнка Друга світова розпочалася на Кубані, звідки він родом. Він, разом з іншими допризовниками, активно допомагав тримати оборону, виконував громадські роботи.

До 1941 року хлопець працював помічником комбайнера, поки не отримав повістку в армію. Спочатку він потрапив у військово-училище, а вже звідти у липні 1942 року — на фронт.

Бойовий шлях розпочався з російського Сльця, потім оборона Москви, військові дії в Білорусі.

На фронті хлопець щодня дивився у вічі смерті та піддавався небезпеці будь-якої миті потрапити під ворожі кулі. Ніби це було вчора, пам'ятає пан Андрій свою першу зустріч з німцями.

— Якщо мене запитують, чи було мені, молодому

раптом з-за хмар прямісінько нам назустріч вилетіли два німецькі мессершміди. Не маючи ще досвіду, я виявився не готовим до такого розвитку подій. Проте мій товариш, який уже був на фронті, швидко зорієнтувався, що слід робити, і крикнув мені, щоб лягав на землю. Винищувачі почали нас обстрілювати. Виразно пам'ятаю, як лежачи на землі, закривши голову руками, чув лише свист куль, які впивалися в землю навколо мене. На щастя, жодна мене не зачепила.

З Білорусі пройшов пішки 300 кілометрів

Свій бойовий шлях Андрій Моїсеєнко пройшов у 121 гвардійській Гомельській дивізії командиром мінометного взводу спочатку в складі Білоруського фронту, а потім дивізія увійшла до складу 13 армії першого Українського фронту, яка й визволяла Рівненщину та Рівне, зокрема.

— З Білоруського фронту нашу дивізію перекинули на Рівненсько-Луцьку операцію у склад 13-ї армії. З Білорусі до Рівного ми пішки пройшли приблизно 300 кілометрів. Просувалися непомітно — рухалися вночі, а вдень маскувалися. Усе для того, щоб німці не побачили, що війська перетворювалися. Погода була поганою: падав мокрий

білоруський сніг, і було тяжко не було кожному з нас, як би не було холодно і голодно, але ми просувалися вперед, тримаючись одне одного. Пам'ятаю, якою тяжкою була та дорога. Команду «наступати» отримали 27 січня. Коли наші бійці увірвалися до Рівного, взводу мінометників, яким я командував, вдалося зайняти вигідну позицію на пагорбі біля колишнього єврейського кладовища (де нині облдержадміністрація). Місто було видно, як на долоні. Внизу я побачив хатину, у вікні якої горіло світло. Разом із солдатом ми спустилися донизу та постукали у вікно. Двері відчинила жінка з маленькою дівчинкою. Ми поцікавилися, чи є у місті німці. Вона відповіла, що немає. Тоді ми визначили об'єкти ворога, які потрібно було накрити мінами. А вранці, приготувавши міномети до бою, почав подавати команди. Міни розривалися у місцях скупчення живої сили та техніки. Ось так грамотно та акуратно ми визволили Рівне. До речі, місто не було надто зруйноване. Німці ж втікали в сторону Дубна. Після Рівного наші війська рушили на Дубно, Броди, Горохів, Раву-Руську, Сандомир.

Найцінніша медаль — «За відвагу»

Варшавці Андрій Моїсеєнко

Моїсеєнко. Уродженець Кубані після війни оселився на Рівненщині. З Рівним у чоловіка пов'язані особливо пам'ятні події, адже його дивізія у складі першого Українського фронту брала участь у визволенні міста від фашистських загарбників, яке відзначаємо 2 лютого. Й донині у пана Андрія зберігається власноруч намальована карта Рівненсько-Луцької визвольної операції з мерехтінням бойових дій.

До хати увірвався друг і вигукнув: "Війна!"

У вихідні дні Андрій Моїсеєнко зазвичай малював альбоми для дівчат. Юнак гарно писав вірші та малював, а тому дівчата часто просили його зробити гарні альбоми. Саме за таким заняттям хлопця, якому не було й вісімнадцяти, і застала звістка про початок війни.

и евакуйовані. Іоді ми и зрозуміли — це війна.

Для Андрія Моїсеєнка Друга світова розпочалася на Кубані, звідки він родом. Він, разом з іншими допризовниками, активно допомагав тримати оборону, виконував громадські роботи.

До 1941 року хлопець працював помічником комбайнера, поки не отримав повістку в армію. Спочатку він потрапив у військоове училище, а вже звідти у липні 1942 року — на фронт.

Бойовий шлях розпочався з російського Єльця, потім оборона Москви, військові дії в Білорусі.

На фронті хлопець щодня дивився у вічі смерті та піддавався небезпеці будь-якої миті потрапити під ворожі кулі. Ніби це було вчора, пам'ятає пан Андрій свою першу зустріч з німцями.

— Якщо мене запитують, чи було мені, молодому хлопцеві, страшно, я відповідаю, що бували й такі моменти, коли ти навіть не встигав злякатися. Одряду згадую, як ми з товаришем йшли на передову на фронт. Підходячи ближче, ми вже чули постріли, як

З Білорусі пройшов пішки 300 кілометрів

Свій бойовий шлях Андрій Моїсеєнко пройшов у 121 гвардійській Гомельській дивізії командиром мінометного взводу спочатку в складі Білоруського фронту, а потім дивізія увійшла до складу 13 армії першого Українського фронту, яка й визволяла Рівненщину та Рівне, зокрема.

— З Білоруського фронту нашу дивізію перекинули на Рівненсько-Луцьку операцію у склад 13-ї армії. З Білорусі до Рівного ми пішки пройшли приблизно 300 кілометрів. Просувалися непомітно — рухалися вночі, а вдень маскувалися. Усе для того, щоб німці не побачили, що війська переформовувалися. Погода була поганою: падав мокрий сніг, на землі багно. У нас промокли валянки, — розповідає пан Андрій. — Наша дивізія наступала на Рівне зі сторони Костополя. У цей бій ми йшли, будучи вже досвідченими солдатами, а тому наступали сміливо. І як

із солдатом ми спустилися донизу та постукали у вікно. Двері відчинила жінка з маленькою дівчинкою. Ми поцікавилися, чи є у місті німці. Вона відповіла, що немає. Тоді ми визначили об'єкти ворога, які потрібно було накрити мінами. А вранці, приготувавши міномети до бою, почав подавати команди. Міни розривалися у місцях скупчення живої сили та техніки. Ось так грамотно та акуратно ми визволили Рівне. До річч, місто не було надто зруйноване. Німці ж втікали в сторону Дубна. Після Рівного наші війська рушили на Дубно, Броди, Горохів, Раву-Руську, Сандомир.

Найцінніша медаль — "За відвагу"

В арсеналі Андрія Моїсеєнка — безліч нагород. Втім, найдорожчою для нього є медаль "За відвагу", яку він отримав після форсування річки в Білорусі в 1942 році.

— Коли ми готувалися на фронт, начальник тримісячних курсів, які я закінчив, фронтовик без однієї ноги носив медаль "За відвагу". Вона була такою гарною: білого кольору із зображенням танка. Я постійно на неї задивлявся і теж хотів мати таку. Зрештою вона й стала моєю першою медаллю, — ділиться пан Андрій.

Доля склалася так, що чоловік залишився жити у Рівному. Після війни, коли дивізію Андрія Моїсеєнка у серпні 1946 року розформували, його направили на службу у військкоматі в Гоші. Потім чоловік працював у військкоматах в Тучині, Дубровиці, знову в Гоші, і нарешті у Здолбунові, де і закінчив свою службу.

До Рівного привіз і свою дружину Марію, з якою виховали двох синів. Сьогодні Андрій Моїсеєнко живе один. Дружина померла, втратив й одного з синів. Інший живе на Далекому Сході. Втім, розрадою в житті ветерана є друзі з ветеранської організації міста, а також альбоми з фотографіями, на яких ще живі багато його друзів.

Марина ФУРС.

Фото з особистого архіву (2)

1988 рік. Під час зустрічі з членами героїко-патріотичного клубу "Батьківщина"